MANUEL PERALES

AIRFILES

NORMANDIE-NIEMEN/2

9

AIRFILES

NORMANDIE-NIEMEN / 2

KOURSK – SMOLENSK

(Juli/September 1943)

Scenario, tekening en illustratie : Manuel PERALES
Voorwoord: Alexandre AVDEEV, Ambassadeur van de Russische Federatie in Frankrijk

Vertaling : Frits van der Heide

MIKLO

BRIGADEGENERAAL JOSEPH RISSO

Geboren in 1920, ex-jachtvlieger bij de groep Normandie-Niemen, met elf bevestigde overwinningen. Compagnon de la Libération, Kruis van de Nationale Orde van Verdienste, Croix de Guerre, Orde van de Rode Vlag, Alexander Newsky-orde, Orde van de Oorlog voor het Vaderland, Médaille de la Victoire en Grootkruis van het Legioen van Eer.

GEORGES MASUREL

Geboren in 1921, mecanicien van Joseph Risso bij het squadron Normandie-Niemen. Na de oorlog vlieger bij de civiele luchtvaart. Officier van het Legioen van Eer, houder van het Oorlogskruis met Palm, van de Médaille Militaire, van de Médaille Coloniale "Libië" et "Syrië", van La Croix du Combattant, van de Herdenkingsmedaille 1939-1945, van de Medaille voor Vrijwilligersdiensten in het vrije Frankrijk en zes sovjetrussissche onderscheidingen. Tegenwoordig voorzitter van de vereniging van oud-strijders van het jachtregiment Normandie-Niemen.

Ik dank de volgende personen voor hun onmisbare hulp bij de totstandkoming van dit album:
Mevrouw Nathalie Fagnou, directeur van het museum Normandie-Niemen in Les Andelys.
De heer Philippe Gras van het documentatiecentrum van het Lucht- en Ruimtevaartmuseum op Le Bourget.
Philippe Bentresque, Frédéric Bruyelle, Jean-Luc Claessens, Christian Mothu en Jérôme Auriac.
En tenslotte mijn dank aan mijn uitgever Claude Lefrancq, die vanaf het eerste begin in dit project heeft geloofd.

© 2007 MIKLO N.V.
386, Alsembergsesteenweg - B-1180 Brussel.
Alle rechten van reproduktie, vertaling en aanpassing zijn uitdrukkelijk voorbehouden voor alle landen.

D/2007/7968/02
I.S.B.N. 978-90-76737-26-6

Gedrukt in België
Januari 2007

Voorwoord

DE NOBELE RIDDERS VAN HET LUCHTRUIM

Alle kinderen van de wereld willen zijn zoals hun favoriete helden. Ze hebben gelijk. Het is geweldig om je te spiegelen aan die moedige, eerlijke mannen op wie soms het hele land trots is. Helaas zijn vandaag de dag de kinderhelden meer en meer bovennatuurlijke wezens geworden met steeds minder menselijke trekjes. Ze bevechten het kwaad in de vorm van andere fantasiewezens en behalen hun overwinningen in bovennatuurlijke oorlogen.

Zo komt het dat veel kinderen tegenwoordig helaas niet meer weten dat er op deze wereld nog steeds ware helden bestaan, van wie sommigen hebben gevochten in een echte oorlog, de verschrikkelijkste van alle oorlogen: de Tweede Wereldoorlog. Zij zijn niet plotseling opgedoken uit een sprookje of een film. Ook zij zijn kind geweest. Ook zij hebben zich gespiegeld aan de helden van hun tijd. Een tijd die ver, heel ver afstaat van de lezers van dit boek.

Opeens kwam de oorlog hun land, hun huizen en hun gezinnen binnen. Een tijd van dood, vernietiging en ellende. Zo kwam voor velen van hen het moment om op hun beurt helden te worden. Het vrijheidslievende Franse volk kan trots zijn op al die mannen en vrouwen die hun naam hebben verbonden aan de geschiedenis van hun land, omdat ze niet konden accepteren dat vreemde bezetters de lakens uitdeelden op Franse bodem. Ze hebben dapper gestreden om hun land te bevrijden.

Het Verzet, de "Strijdkrachten van het Vrije Frankrijk" telde veel van dit soort helden in zijn rangen. Het *Normandie-Niemen* squadron schreef een heroïsche bladzijde in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. De piloten van deze eenheid worden door Fransen én Russen als helden beschouwd, omdat de Fransen en Russen tijdens deze oorlog gezamenlijk vochten tegen een gemeenschappelijke vijand die het op hun vaderland had gemunt. Samen hebben zij overwonnen. Een glorieuze Overwinning, nu zestig jaar geleden!

Jonge vrienden, vergeet tijdens het lezen van dit boek niet dat we misschien wel ons bestaan te danken hebben aan die geweldige, dappere mannen, die nobele ridders van het luchtruim, mensen als Marcel Lefèvre, Louis Delfino, Roland de la Poype, Marcel Albert, François de Joffre, Roger Sauvage, Pierre Pouyade en velen van hun krijgsmakkers. En sla nu de bladzijde maar om en stort je in de heldendaden van deze buitengewone mannen. Je zult er geen spijt van hebben!

Alexandre Avdeev
Buitengewoon en gevolmachtigd Ambassadeur van de Russische Federatie in Frankrijk.

Parijs, 2005

NORMANDIE NIEMEN

1 SQUADRON ROUEN

2 SQUADRON LE HAVRE

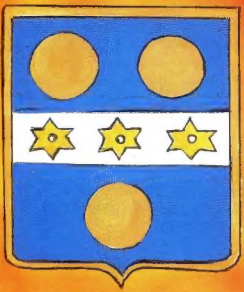

3 SQUADRON CHERBOURG

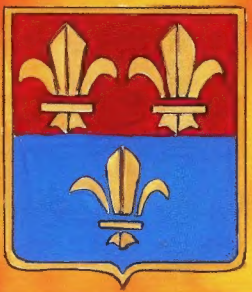

4 SQUADRON CAEN

НОРМАНДИЯ НЕМАН

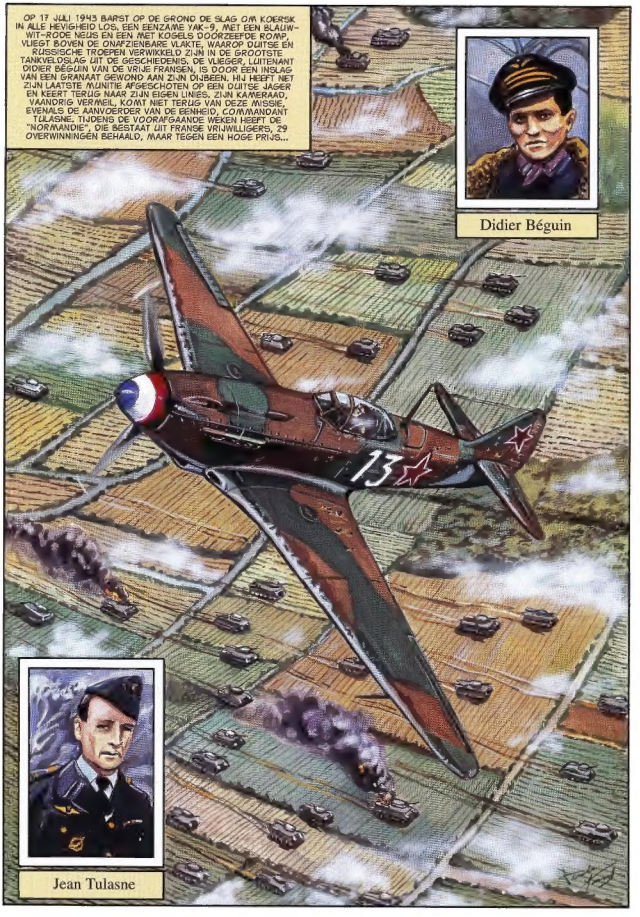
OP 17 JULI 1943 BARST OP DE GRONDE SLAG OM KOERSK IN ALLE HEVIGHEID LOS: EEN BENZAINE YAK-9, MET EEN BLAUW-WIT-ROOD NEUS EN EEN MET KOGELS DOORZEEFDE ROMP, VLIEGT BOVEN DE ONAFZIENBARE VLAKTE, WAAROP DUITSE EN RUSSISCHE TROEPEN VERWIKKELD ZIJN IN DE GROOTSTE TANKVELDSLAG UIT DE GESCHIEDENIS. DE VLIEGER, LUITENANT DIDIER BÉGUIN VAN DE VRIJE FRANSEN, IS DOOR EEN INSLAG VAN EEN GRANAAT GEWOND AAN ZIJN DIJBEEN. HIJ HEEFT NET ZIJN LAATSTE MUNITIE AFGESCHOTEN OP EEN DUITSE JAGER EN KEERT TERUG NAAR ZIJN EIGEN LINIES. ZIJN KAMERAAD, VAANDRIG VERMEIL, KOMT NIET TERUG VAN DEZE MISSIE, EVENALS DE AANVOERDER VAN DE EENHEID, COMMANDANT TULASNE. TIJDENS DE VOORAFGAANDE WEKEN HEEFT DE "NORMANDIE", DIE BESTAAT UIT FRANSE VRIJWILLIGERS, 29 OVERWINNINGEN BEHAALD, MAAR TEGEN EEN HOGE PRIJS...
Didier Béguin
13
Jean Tulasne

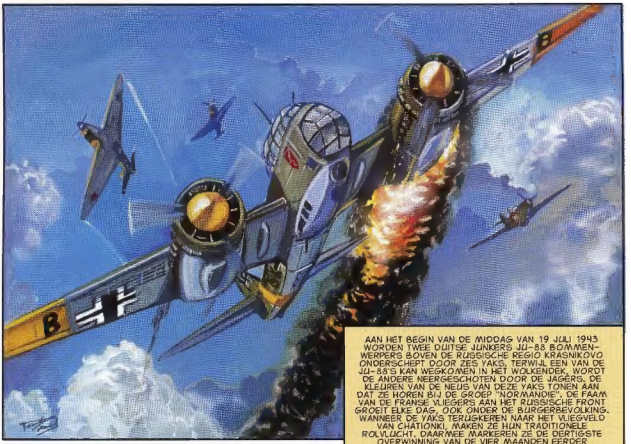

AAN HET BEGIN VAN DE MIDDAG VAN 19 JULI 1943 WORDEN TWEE DUITSE JUNKERS JU-88 BOMMENWERPERS BOVEN DE RUSSISCHE REGIO KRASNIKOVO ONDERSCHEPT DOOR ZES YAKS. TERWIJL EEN VAN DE JU-88'S KAN WEGKOMEN IN HET WOLKENDEK, WORDT DE ANDERE NEERGESCHOTEN DOOR DE JAGERS. DE KLEUREN VAN DE NEUS VAN DEZE YAKS TONEN AAN DAT ZE HOREN BIJ DE GROEP "NORMANDIE". DE FAAM VAN DE FRANSE VLIEGERS AAN HET RUSSISCHE FRONT GROEIT ELKE DAG, OOK ONDER DE BURGERBEVOLKING. WANNEER DE YAKS TERUGKEREN NAAR HET VLIEGVELD VAN CHATIONKI, MAKEN ZE HUN TRADITIONELE ROUVLUCHT. DAARMEE MARKEREN ZE DE DERTIGSTE OVERWINNING VAN DE VIER MAANDEN EERDER OPGERICHTE GROEP "NORMANDIE".

NA DE DOOD VAN JEAN TULASNE OP 17 JULI 1943, NEEMT PIERRE POUYADE HET COMMANDO VAN DE "NORMANDIE" OVER. DE FRANSE VLIEGERS ZIJN UITGEPUT DOOR DE GROTE HOEVEELHEID MISSIES DIE ZE MOETEN UITVOEREN, ONDANKS DE 19 OVERWINNINGEN IN EEN WEEK. IS DOOR HET VERLIES VAN ZES MAN IN DEZELFDE PERIODE HET AANTAL VLIEGERS VAN HUN GROEP TERUG-GEBRACHT TOT ACHT.
GENERAAL ZACHAROV IS ONGERUST OVER DIT HOGE VERLIES. HIJ LAAT POUYADE BIJ ZICH KOMEN EN VERZOEKT HEM GEEN MISSIES MEER UIT TE VOEREN ZONDER ZIJN TOESTEMMING. BOVENDIEN WIL HIJ DAT DE VLIEGERS ERVAN OOROROONGEN WORDEN ALS GROEP TE VECHTEN EN ZOVEEL MOGELIJK NOIVIDUELE ACTIES TE VERMIJDEN. DAARDOOR KUNNEN DE RISICO'S OP VERLIES TOT EEN MINIMUM WORDEN TERUGGEBRACHT.

TIJDENS HUN ONDERHOUD HEBBEN ZACHAROV EN POUYADE HET OOK OVER HET GEBREK AAN FRANSE MECANICIENS. DIT PROBLEEM WORDT VERGORZAAKT DOOR DE GENERALE STAF IN ALGIERS, DIE ALLE MECANICIENS LAAT OVERBRENGEN NAAR NOORD-AFRIKA. DOOR DE KOMST VAN NIEUWE VLIEGERS EN TOESTELLEN WORDT DIT GEBREK ALLEEN MAAR NIJPENDER. EN DAN IS ER NOG HET PROBLEEM VAN DE ORGANISATIE EN DE COMMUNICATIE MET DE RUSSISCHE MECANICIENS. LATER BLIJKT DAT DIT NIET WIJST IS. DE FRANSE MECANICIENS WETEN ZICH UITSTEKEND TE REDDEN. DOORGAANS RESERVEREN DE RUSSEN VOOR ELKE JAGER VIJF MECANICIENS. DE FRANSEN DOEN ECHTER PRECIES HETZELFDE WERK MET TWEE MECANICIENS PER TOESTEL. BOVENDIEN HEEFT HET MERENDEEL DE WENS UITGESPROKEN NIET TE WILLEN TERUGKEREN NAAR SYRIE. ZE WILLEN LIEVER EEN OPLEIDING TOT JACHTVLIEGER VOLGEN EN DAAR ZIJN DE RUSSEN HELEMAAL VOOR. MAAR, ONBEGRIJPELIJK GENOEG, WEIGERT GENERAAL PETIT HIERMEE IN TE STEMMEN. HET GEVOLG IS DAT DE FRANSE MECANICIENS, DIE NAAR DE MENING VAN DE GENERAAL AL MEER DAN HUN PLICHT HEBBEN GEDAAN, TERUG WORDEN GESTUURD NAAR SYRIE. GENERAAL ZACHAROV LAAT ZE VERVANGEN DOOR SOVJET-MECANICIENS.

TWEE DAGEN LATER KOMEN OOK MARCEL LEFÈVRE EN DE NIEUWE VLIEGER LARGEAU UIT HET ZIEKENHUIS. PAS DAN HOREN ZIJ HET TRIESTE NIEUWS OVER PRÉZIOSI, TULASNE, LITTOLF, BERNAVON EN HUN ANDERE KAMERADEN. HET VERSTERKT LEFÈVRE IN ZIJN OVERTUIGING DAT HIJ ZICH ZO SNEL MOGELIJK WEER IN DE STRIJD MOET STORTEN EN DE ONTWIKKELINGEN AAN HET FRONT VAN NABIJ MOET VOLGEN. OP EEN KAART AAN DE MUUR MARKEERT HIJ DE POSITIES VAN DE STRIJDENDE EENHEDEN.

OP 25 JULI MOET DE "NORMANDIE" EEN NIEUWE SLAG INCASSEREN MET HET VERLIES VAN PRÉZIOSI, EEN VAN HUN BESTE VLIEGERS. DE DAG DAARVOOR WAS ROLAND DE LA POYPE UIT HET ZIEKENHUIS ONTSLAGEN. PRÉZIOSI HAD IN APRIL EEN VAN DE EERSTE OVERWINNINGEN VAN DE GROEP OP ZIJN NAAM GEZET. DIT ONDANKS ZIJN HANDICAP: NA EEN AUTO-ONGELUK BLIJFT HIJ LAST HOUDEN VAN VERGROEIDE HALSWERVELS. PRÉZIOSI KOMT OM HET LEVEN TIJDENS EEN GEVECHT MET FW-190'S, EEN KILOMETER OF TWINTIG TEN NOORDOOSTEN VAN KARACHEV, TUSSEN BRIANSK EN ORÉL.

DEZELFDE DAG DRAGEN ALLE FRANSE MECANICIENS, DIE OP 4 AUGUSTUS ZULLEN VERTREKKEN, HUN TOESTELLEN OVER AAN HUN RUSSISCHE COLLEGA'S. VEEL VAN HEN DOEN DIT MET PIJN IN HET HART, WANT, ZOALS WE HEBBEN GEZIEN, VERVLIEGT MÉT HUN VERTREK ELKE HOOP OP EEN VERDERE OPLEIDING IN DE SOVJET-UNIE.

JAMMER DAT WE NU WEG MOETEN... WE WAREN NET ZON BEETJE NOG BURGERD.
HET EXCUUS IS DAT WE EEN STAGE ZOLDEN MOETEN VOLGEN DIE IS TOEGESPITST OP DE NIEUWE YAK-9. EN DAT DE RUSSEN DIE ONS GAAN VERLAREN DE TRANSO AL HEB REN AFGESLOTEN NU KUNNEN WI ONZE OMSCHOLING TOT JAGER VLIEGER WEL VERGETEN!
TWA, DE HOGE HEREN HEBBEN OVER ONS LOT BESLIST... WE GAAN WEER OUWEN ZITTEN DRAAIEN N RAYAK!

OP HETZELFDE MOMENT HEEFT COMMANDANT POUYADE EEN GESPREK MET 2 JN VLIEGERS. H W VERTELT ZE VERRASSEND NIEUWS. DE VERBAZING ONDER ZIJN MANNEN IS ALGEMEEN EN WORDT VERAOORD DOOR JOSEPH RISSO...
JA, JULLE HEBBEN HET GOED GEHOORD. DE NORMANDIE HEEFT OP HET PUNT GESTAAN ONTMANTELD TE WORDEN ALS GEVOLG VAN ONZE RECENTE, ZWARE VERLIEZEN. DE DOOD VAN LITOLF EN TOLASNE WAS DE DRUPPEL DIE DE EMMER DEED OVERLOPEN.
WIE ZOU ONS KILLEN OPDOEKEN?

DE VOORLOPIGE FRANSE REGERING IN ALGIERS, ONDER HEN ZITTEN MENSEN DIE FEL GEKANT ZIJN TEGEN ONZE DEELNAME AAN DE STRIJD AAN DE ZIJDE VAN DE RUSSEN. ZOALS DE NIEUWE BEVELHEBBER VAN DE "LUCHTMACHT", DIE ER NIET ALEEN EEN TACTISCHE EN MILITAIRE SAMENSMELTING IN ZIET, MAAR OOK EEN IDEOLOGISCHE. BOVENDIEN WILLEN ZE IN ALGIERS DAT DE EENHEDEN VAN DE FAFL* WORDEN GEÏN CORPOREERD BINNEN DE NIEUWE LUCHTSTRIJDKRACHTEN. IN DAT GEVAL WORDEN WE TERUGGEHAALD EN VERDEELD OVER ANDERE EENHEDEN.

WIE HEEFT ZE AFGEHOUDEN VAN DAT BRILLANTE DEE?

GOEIE VRAAG, ALBERT. DAT DANKEN WE AAN MALLESSE. HIJ HEEFT MET ZIJN ENERGIEKE OPTREDEN, UITEINDELIJK HUN TWIJFELS WEGGENOMEN. OOK HEEFT HIJ DE GENERALE STAF VERZEKERD VAN ONZE IDEOLOGISCHE NEUTRALITEIT EN DE NADRUK GELEGD OP HET VITALE BELANG VAN DE "NORMANDIE" VOOR DE GOEDE NAAM VAN FRANKRIJK. DOOR ONS NAAST RUSLAND ACTIEF OP TE STELLEN, WINNEN WE ENORM AAN PRESTIGE. HIJ HEEFT TOESTEMMING GEKREGEN OM VOOR VERSTERKING TE ZORGEN. DIE ZAL OVERMORGEN ARRIVEREN.

POLYADE EN ZIJN MANNEN HEBBEN NIET VOOR NIETS GEWACHT. OP 5 AUGUSTUS STAPPEN ZES NIEUWE VLIEGERS UIT DE DC3 UIT MOSKOU. ZE HEBBEN TALLOZE MOEILIJKHEDEN OVERWONNEN OM BEZET FRANKRIJK TE ONTVLUCHTEN EN ZIJN VASTBESLOTEN ZICH IN TE ZETTEN VOOR DE STRIJD.

Roger Denis

Louis Astier

Henry Foucaud

Jean Rey

Jean de Sibour

Yves Fauroux

DE KOMST VAN DE VERSTERKINGEN VALT SAMEN MET DE UITREIKING VAN DE ONDERSCHEIDINGEN AAN DE "NORMANDIE". DEZE VINDT PLAATS AAN HET BEGIN VAN DE IMDDAG, OP HET VLIEGVELD VAN CHATIONK.

* FORCES AÉRIENNES FRANÇAISES LIBRES (VRIJE FRANSE LUCHTSTRIJDKRACHTEN)

OM 13.00 UUR STAAT DE HELE UNIT, VLIEGERS EN MECANICIENS, IN CARRÉ VORM OPGESTELD VOOR TWEE YAKS, ONDER DE VLIEGGEN VAN DE SOVJETUNIE EN FRANKRIJK, IN HET MIDDEN VAN EEN OPEN PLEK AAN DE RAND VAN HET VLIEGVELD. DE PLECHTIGE UITREIKING VAN DE DECORATIES AAN DE MANNEN VAN DE "NORMANDIE" VINDT PLAATS IN AANWEZIGHEID VAN GENERAAL LEVANDOVTSKI, COMMANDANT MARESSE EN EEN PLAATSVERVANGER VAN GENERAAL GROMKOFF, DE COMMANDANT VAN HET 1ste LEGER.
DE VOLGENDE VLIEGERS ONTVANGEN DE "ORDE VAN DE PATRIOTTISCHE OORLOG" TWEEDE LUITENANT LEFEVRE, TWEEDE LUITENANT DURAND EN DE MECANICIEN-TWEEDE LUITENANT DUPRAT, DAARNA WORDEN COMMANDANT TALASNE EN KAPITEIN LITOLF POSTUUM GEDECOREERD. NA DEZE EMOTIONELE CEREMONIE IS DE TIJD GEKOMEN VOOR DE FRANSE MECANICIENS OM AFSCHEID TE NEMEN VAN HUN VLIEGERS. DE VOLGENDE DAG VERTREKKEN ZE IN GEZELSCHAP VAN DE TOLK ALEXANDER STAKOVTSKI MET HET EERSTE VLIEGTUIG.

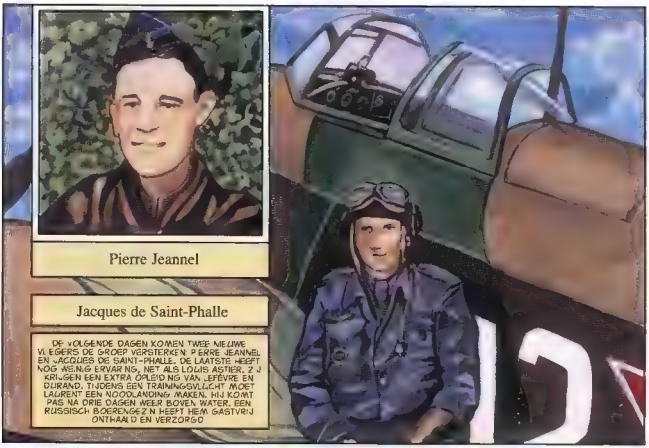
Pierre Jeannel
Jacques de Saint-Phalle
DE VOLGENDE DAGEN KOMEN TWEE NIEUWE VLIEGERS DE GROEP VERSTERKEN: PIERRE JEANNEL EN JACQUES DE SAINT-PHALLE. DE LAATSTE HEEFT NOG WEINIG ERVARING, NIET ALS LOUIS ASTIER, ZIJ KRIJGEN EEN EXTRA OPLEIDING VAN LEFÈVRE EN DURAND. TIJDENS EEN TRAININGSVLIEGHT MOET LAURENT EEN NOODLANDING MAKEN. HIJ KOMT PAS NA DRIE DAGEN WEER BOVEN WATER. EEN RUSSISCH BOERENGEZIN HEEFT HEM GASTVRIJ ONTHAALD EN VERZORGD

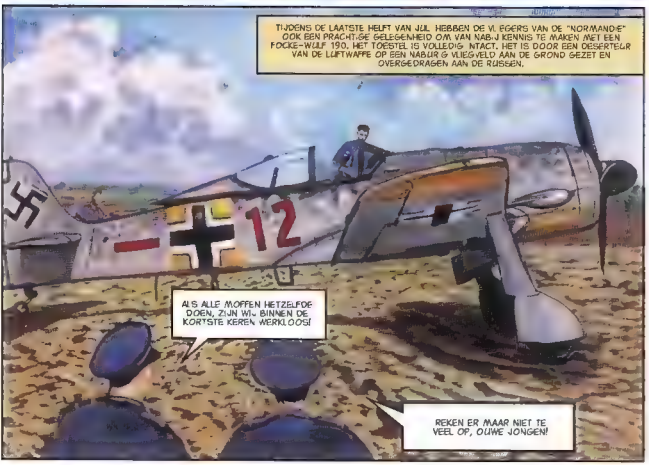
TIJDENS DE LAATSTE HELFT VAN JULI HEBBEN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" OOK EEN PRACHTIGE GELEGENHEID OM VAN NABIJ KENNIS TE MAKEN MET EEN FOCKE-WULF 190. HET TOESTEL IS VOLLEDIG INTACT. HET IS DOOR EEN DESERTEUR VAN DE LUFTWAFFE OP EEN NABUIG VLIEGVELD AAN DE GROND GEZET EN OVERGEDRAGEN AAN DE RUSSEN.
ALS ALLE MOFFEN HETZELFDE DOEN, ZIJN WIJ BINNEN DE KORTSTE KEREN WERKLOOS!
REKEN ER MAAR NIET TE VEEL OP, OUWE JONGEN!

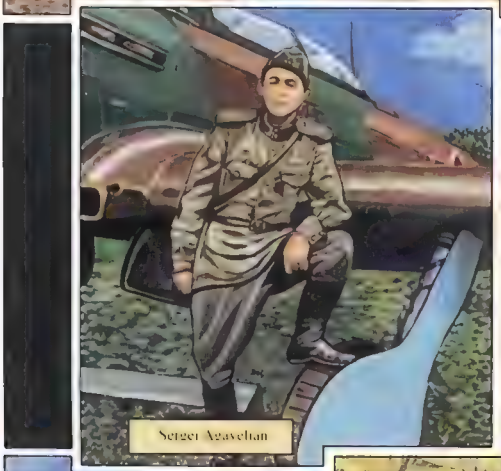

MET VIJFTEN NIEUWE YAK-9 S, WAARONDER EEN PAAR VAN HET TYPE "T", UITGERUST MET EEN 37 MM.

ACHTERIN DE YAKS, HET IS GEEN COMFORTABELE MANIER VAN REIZEN, MAAR HET SCHEELT VEEL TIJD. DOKTER LEBEDENSKY IS DE

NU ER PERSONEEL IS BIJGEKOMEN, WORDT DE "NORMANDIE" OPGESPLITST IN TWEE SQUADRONS. HET EERSTE STAAT ONDER LEIDING VAN LUTENANT LÉON EN HET TWEEDE ONDER COMMANDO VAN LUTENANT BÉGUIN.

DIDIER BÉGUIN IS IN 1918 IN PARIJS GEBOREN. IN 1938 HAALT HIJ ZIJN BREVET. IN JUNI 1939 VLIEGT HIJ MET ZES KAMERADEN IN EEN "CAUDRON GOELAND" NAAR ENGELAND, DAAR SLUIT HIJ ZICH AAN BIJ DE FAFL. HIJ VLIEGT BIJ DIVERSE SQUADRONS VAN DE RAF EN IS EEN VAN DE EERSTEN DIE ZICH IN AUGUSTUS 1942 AANMELDEN BIJ G.C.II. "NORMANDIE".

GÉRALD LÉON IS OP 22 OKTOBER 1919 IN PARIJS GEBOREN. HIJ WORDT OFFICIER BIJ DE KOOPVAARDIJ EN NEEMT IN SEPTEMBER 1939 DIENST BIJ DE LUCHTSTRIJDKRACHTEN. HIJ KRIJGT EEN JACHTVLIEGERSOPLEIDING IN ESTAMPES. LATER ONTSNAPT HIJ NAAR ENGELAND MET HET SCHIP "ARRANDORA STAR" DOOR ZICH IN SAINT JEAN DE LUZ IN TE SCHEPEN MET POOLSE TROEPEN. HIJ SLUIT ZICH AAN BIJ DE FAFL EN MELDT ZICH IN JUNI 1943 ALS VRIJWILLIGER BIJ DE "NORMANDIE".

DE VLIEGERS VAN BEIDE SQUADRONS ZIJN INGEDEELD NAAR ERVARING. DE VLIEGERS MET NOG WEINIG GEVECHTSERVARING MOETEN EEN ZWAAR PROGRAMMA VAN TRAININGSVLUCHTEN VOLGEN.

GROUPE NORMANDIE

Chef Pouyade

1ère Escadrille	2ème Escadrille
Lt Léon	Lt Béguin
S/Lt Albert	Asp Rissa
S/Lt Durand	Asp Longeau
S/Lt Lefèvre	Asp Mathis
S/Lt De la Poype	Asp Boicau
Asp Foucaud	Asp Laurent
Lt Denis	Asp Jeanne
S/C Fournier	Asp Bor
S/Lt Bordier	S/Lt Arthier
S/C de Saint-Phalle	

NA DE HEVIGE GEVECHTEN VAN DE LAATSTE WEKEN AAN HET FRONT BIJ KOERSK, HEBBEN DE DUITSERS UITEINDELIJK HUN OPERATIE "CITADEL" OPGEGEVEN. DE RUSSISCHE TROEPEN ZIJN AAN EEN ONSTUITBARE OPMARS BEGONNEN EN DE VIJAND TREKT ZICH TERUG IN DE REGIO ROND OREL.

DE LUFTWAFFE BEHAALT SCHITTERENDE SUCCESSEN, MAAR ZE BETALEN ER EEN HOGE PRIJS VOOR.

VELE DUITSE ACES WORDEN NEERGEHAALD, ONDER HEN JUNG, HOMMUTH EN JENNEWEIN.

MAAR DE VVS* MOET OOK GROTE VERLIEZEN INCASSEREN. HET GAAT DAARBIJ OM DE ACES GEORGY KUZMIN (23 OVERWINNINGEN) EN TWEE VROUWELIJKE VLIEGERS: KATYA BUDANOV (11 OVERWINNINGEN) EN HAAR BEROEMDE COLLEGA LILYA LITVAK, BIJGENAAMD "DE WITTE ROOS VAN STALINGRAD". ZIJ HEEFT TWAALF INDIVIDUELE OVERWINNINGEN OP HAAR NAAM STAAN EN DRIE GEDEELDE. KATYA BUDANOV WORDT OP 1 AUGUSTUS 1943 NEERGESCHOTEN IN EEN ONGELIJKE STRIJD TEGEN ACHT DUITSE JAGERS. HAAR STOFFELIJK OVERSCHOT IS PAS IN 1979 TERUGGEVONDEN BIJ HET DORP DMITRIYEVSKA, ONDER EEN VAN DE VLEUGELS VAN HAAR TOESTEL. ZIJ WORDT ALSNOG OFFICIEEL TER AARDE BESTELD EN KRIJGT OP 5 MEI 1990 POSTUUM DE ONDERSCHEIDING VAN "HELD VAN DE SOVJET-UNIE". OP DAT MOMENT IS IN DE SOVJET UNIE DE REGERING VAN MICHAIL GORBATSJOV AAN DE MACHT.

Lilya Litvak

DE YAK-1 VAN LILYA LITVAK

* VVS AFKORTING VAN VOYENNO VOZHDUSHNY SILY: DE RUSSISCHE LUCHTSTRIJDKRACHTEN.

AAN HET FRONT NEEMT DE "NORMANDIE" WEER DEEL AAN EEN VOORTDURENDE REEKS VAN OPERATIES. OP 21 AUGUSTUS KAN LEFEVRE EINDELIJK WEER TOT ACTIE OVERGAAN.

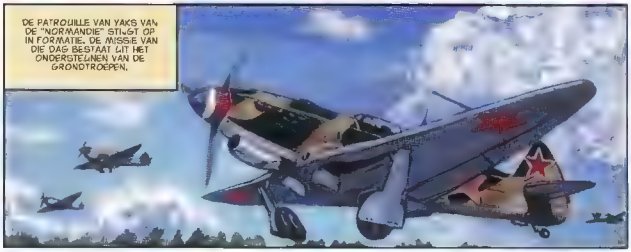
DE PATROUILLE VAN YAKS VAN DE "NORMANDIE" STUUT OP IN FORMATIE. DE MISSIE VAN DIE DAG BESTAAT UIT HET ONDERSTEUNEN VAN DE GRONDTROEPEN.

14
WANNEER DE YAKS IN ZICHT KOMEN VAN HET DOEL, LAAT DE VIJAND NIET LANG OP ZICH WACHTEN. LARGEAU MEET EEN JU-87 STUKE NEER TE SCHIETEN. LEFEVRE RAAKT IN GEVECHT VERWIKKELD MET EEN VAN DE FW-190'S VAN HET VIJANDELIJKE ESCORTE.

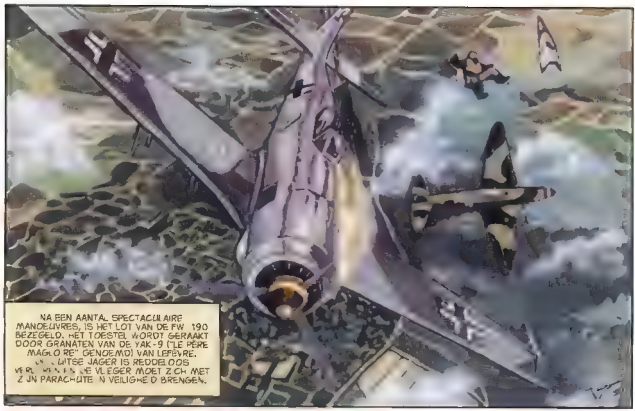
NA EEN AANTAL SPECTACULAIRE MANOEUVRES, IS HET LOT VAN DE FW 190 BEZEGELD. HET TOESTEL WORDT GERAAKT DOOR GRANATEN VAN DE YAK-9 LE PÈRE MAGLOIRE GENOEMD VAN LEFÈVRE. DITSE JAGER IS REDDELOOS VERLOREN. DE VLEGER MOET ZICH MET ZIJN PARACHUTE IN VEILIGHEID BRENGEN.

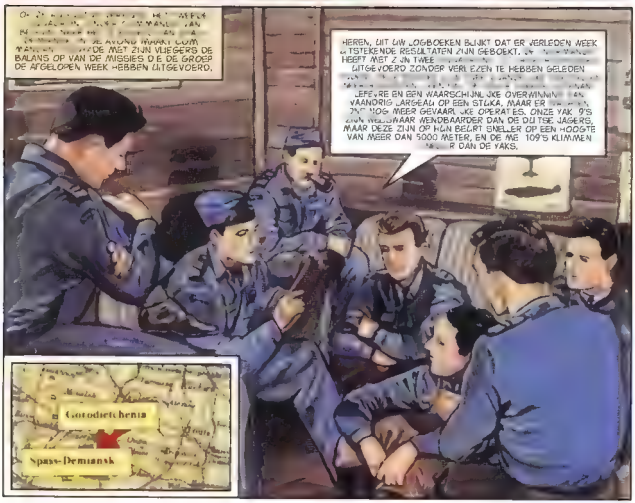
DE MEUTEN WAAR LOOM MAKEN DE MET ZIJN VLIEGERS DE BALANS OP VAN DE MISSIES DIE DE GROEP DE AFGELOPEN WEEK HEBBEN UITGEVOERD.
HEREN, UIT UW LOGBOEKEN BLIJKT DAT ER VERLEDEN WEEK TEGENSTRIJDIGE RESULTATEN ZIJN GEBOEKT. DE [illegible] HEEFT MET ZIJN TWEE [illegible] UITGEVOERD CONDOR VERLIEZEN TE HEBBEN GELEDEN [illegible] LEFÈVRE EN EEN WAARSCHIJNLIJKE OVERWINNING EN VANDRIG LARGEAU OP EEN STUKA, MAAR ER [illegible] ZIJN 109'S MEER GEVAARLIJKE OPKRATES. ONZE YAK 9'S ZIJN WELISWAAR WENDBAARDER DAN DE DUITSE JAGERS, MAAR DEZE ZIJN OP HUN BELIRT SNELLER OP EEN HOOGTE VAN MEER DAN 5000 METER, EN DE ME 109'S KLIMMEN [illegible] R DAN DE YAKS.
Gorodietchenia
Spass-Demiansk

DE ONTVANGST VAN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" OP HUN NIEUWE LOCATIE DOOR DE RUSSISCHE OFFICIEREN IS BUITENGEWOON HARTELIJK.
MET EEN SCHITTERENDE WIMPEL, VOORZIEN VAN DE VOLGENDE TEKST "AAN DE DAPPERE ZONEN VAN HET FRANSE VOLK DIE MET ONZE ONVERSCHROKKEN BONDGENOTEN DE VERAFSCHUWDE VIJAND ZULLEN OVERWINNEN! WELKOM, MOEDIGE VLIEGERS VAN 'T SQUADRON 'NORMANDIE'!

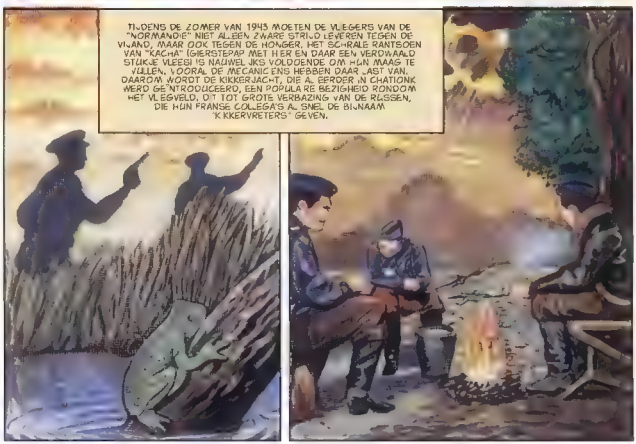
TIJDENS DE ZOMER VAN 1943 MOETEN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" NIET ALLEEN ZWARE STRIJD LEVEREN TEGEN DE VIJAND, MAAR OOK TEGEN DE HONGER. HET SCHRALE RANTSOEN VAN "KASHA" (GERSTEPAP MET HIER EN DAAR EEN VERDWAALD STUKJE VLEES) IS NAUWELIJKS VOLDOENDE OM HUN MAAG TE VULLEN. VOORAL DE MECANICIENS HEBBEN DAAR LAST VAN. DAAROM WORDT DE KIKKERJACHT, DIE ALSEDER IN CHATONK WERD GEINTRODUCEERD, EEN POPULAIRE BEZIGHEID RONDOM HET VLIEGVELD. DIT TOT GROTE VERBAZING VAN DE RUSSEN, DIE HUN FRANSE COLLEGA'S ALSNEL DE BIJNAAM "KIKKERVRETERS" GEVEN.

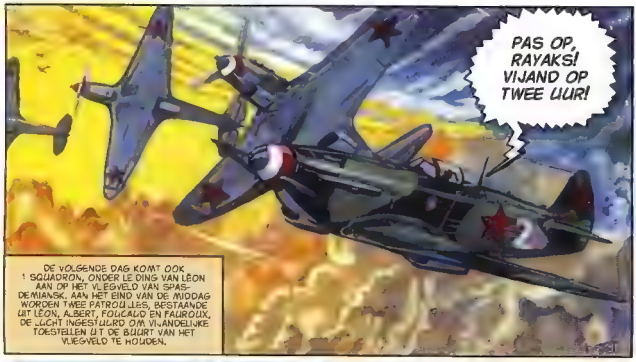
PAS OP, RAYAKS! VIJAND OP TWEE UUR!
DE VOLGENDE DAG KOMT OOK 1 SQUADRON, ONDER LEIDING VAN LEON AAN OP HET VLIEGVELD VAN SPASDEMIANSK. AAN HET EIND VAN DE MIDDAG WORDEN TWEE PATROUILLES, BESTAANDE UIT LEON, ALBERT, FOUCAUD EN FAUROUX, DE LUCHT INGESTUURD OM VIJANDELIJKE TOESTELLEN UIT DE BUURT VAN HET VLIEGVELD TE HOUDEN.

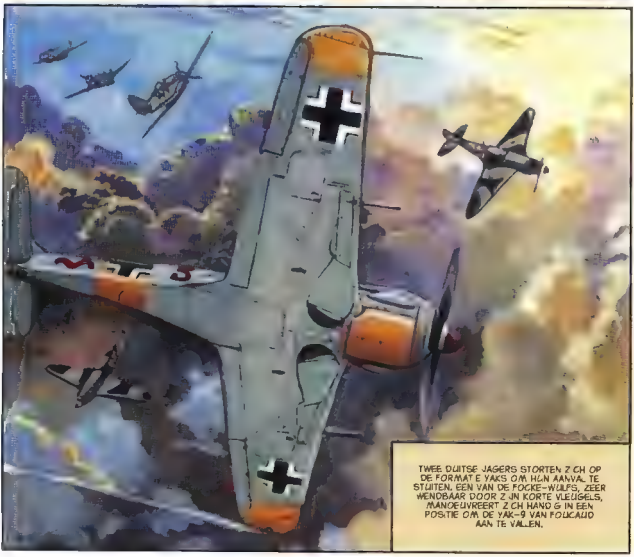
TWEE DUITSE JAGERS STORTEN ZICH OP DE FORMATIE YAKS OM HUN AANVAL TE STUITEN. EEN VAN DE FOCKE-WULFS, ZEER WENDBAAR DOOR ZIJN KORTE VLEUGELS, MANOEUVREERT ZICH HANGIN EEN POSITIE OM DE YAK-9 VAN FOUCAUD AAN TE VALLEN.

MAAR DE ERVAREN [illegible] GRAUW [illegible] ACHTER [illegible] EEN NAUWKEURIG GERICHT SALVO

[illegible] EN DE [illegible] GRANATEN VAN DE YAK-9, IN EEN LAATSTE [illegible] HET GRAUWE WOLKENDEK...

MAAR FOUCAUD HEEFT DE FOUT GEMAAKT ZIJN SLACHTOFFER TE LANG TE VOLGEN. DAARDOOR KAN DE ANDERE FW-190 ZICH IN EEN GOEDE SCHIET-POSITIE MANOEUVREREN. FOUCAUD VERANDERT VOORTDUREND VAN RICHTING, MAAR HIJ ZIET DE LICHTSPOREN VAN DE MIJN TIE OP HEM AFKOMEN.
HIER RAYAK 5! HELP ME, JONGENS! ER ZIT ER EEN ACHTER ME!
FOUCAUD TRAPT OP HET VOETEN-STUUR, MAAR KAN NIET VERHINDEREN DAT HET BOVENSTE DEEL VAN ZIJN COCKPIT EEN VOLTREFFER KRIJGT. DE KOEPEL RAAKT LOS EN SCHIET TOLLEND DOOR DE LUCHT.

GELUKKIG KOMT JEAN SNEL TUSSEN BEIDE. HIJ VUURT EEN SALVO AF OP DE FOCKE-WULF DIE DAAROP ZIJN TOEVLUCHT ZOEKT IN DE WOLKEN, DE VIJANDELIJKE JAGER IS GERAAKT, WANT HIJ LAAT EEN SPOOR VAN ZWARTE ROOK ACHTER ZICH.
ALLES IN ORDE, RAYAK 5! DE MOF IS 'M GESMEERD! WE GAAN TERUG!
EENMAAL TERUG OP DE BASIS KAN POUCAUD ZIJN OVERWINNING VIEREN MAAR WANNEER

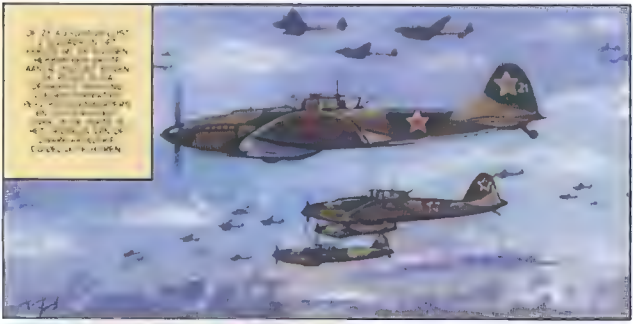

ASTIER EN REY, JULLIE GAAN NAAR HET OUDE VLIEGVELD VAN KOSELSK. DAAR MOETEN JULLIE EEN BELANGRIJKE BRIEF OPHALEN. NEEM DE LI-2. ASTIER VLIEGT EN REY NAVIGEERT. LET GOED OP DE LINIES EN ZORG ERVOOR DAT ER NIET OP JULLIE WORDT GESCHOTEN.

COMMANDANT [illegible] HEEFT [illegible] TEN [illegible] DE LUITENANT ASTIER EN VAANDRIG REY [illegible] GEREED VOOR HUN MISSIE. VOORDAT [illegible] DE MOTOR START, WERPT ASTIER EEN [illegible] BLIK OP DE KAART. HET IS [illegible] REY [illegible] VAARDIG [illegible] DE [illegible] NAAR HET [illegible]

TWINTIG MINUTEN LATER, BOVEN HET SPOORWEGKRUISPUNT VOLGEN DE TWEE VLIEGERS HELAAS DE VERKEERDE ROUTE NAAR VAN WEYTE VLIEGEN VAN DE VANDELIJKE LINIES, VLIEGEN ZE ER VLUGT NAARTOE. AL GAUW WORDT HET LANGZAME MENIS WENDBARE TOESTEL ONDER VUUR GENOMEN DOOR HET DUITSE AFWEERGESCHUT HET MAG EEN WONDER HETEN DAT ASTER TOCH DE RUSSISCHE LINIES WEET TE BEREIKEN ACHTERHEEN DE U 2 LIGT HET MET KOGELS DOORZEEFDE LICHAAM VAN JEAN REY.
Jean Rey
DE AVOND DAAROP VINDT DE BEGRAFENIS PLAATS VAN REY. ALLE LEDEN VAN DE "NORMANDIE" ZIJN DIEP GESCHOKT DOOR ZIJN TRAGISCHE DOOD
VAN JEAN DE RANGE, DE GEWOONLIJK DE U-2 VLIEGT, ZIJN LATER DEZE BITTERE WOORDEN: "ALS GENERAAL PETIT ME NIET IN MOSKOU HAD GEHOUDEN, WAS JEAN REY NIET OP ZON ELENDIGE MANIER AAN ZIJN EIND GEKOMEN..."

DE VOLGENDE DAG WREKEN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" DE DOOD VAN HUN KAMERAAD OP
NOG TWEE ANDERE. DE DRIE BEVESTIGDE OVERWINNINGEN KOMEN OP NAAM VAN MATHIS, BÉGUIN EN DE BON. DE TWEE WAARSCHIJNLIJKE OP NAAM VAN JARGEAU EN RISSO, MET ZIJN YAK NR.18.

OP [illegible] EEN LUCHT
BEGEVEN [illegible] BUITENLANDS, KOMEN
ER [illegible] ZWINNINGEN BIJ. ONDER DE
[illegible] ONDERSCHEIDEN, TUSSEN
[illegible] VAN DE TERRORE [illegible]
[illegible] VAN [illegible]
GESCHUTTERD DOOR [illegible] ONDERSCHEPT
DOOR DE VAR [illegible] VAN DE FRANSE VLIEGERS.

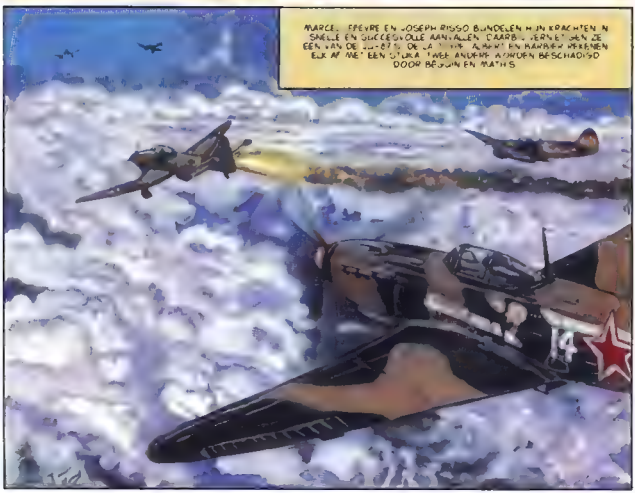
MARCEL FEVRE EN JOSEPH RISSO BUNDELEN HUN KRACHTEN IN
SNELLE EN SUCCESVOLLE AANVALLEN. DAARBIJ VERVELDEN ZE
EEN VAN DE [illegible] DE LA [illegible] EN MAAKTEN VERDERE
ELK AF WAS EEN OTURA TWEE ANDERE AANDEN BESCHADIGD
DOOR BEGUIN EN MATHIS
14

*FIÈVRE - KOORTS, OPGEWONDENHEID

OP HET VLIEGVELD, NA DE LUNCH...
IK WEET ZEKER DAT IK HE NKEL 111 BOMMENWERPERS HEB GEZIEN. GA NG K JKEN OP JUL E ER BEN PAAR KUNNEN VERSCHALKEN. MAAR KIJK DIT, DIE JONGENS AORDEN ALT JO GOED BESCHERMD.
ZOALS GEBRUIKEL IK HEEFT HET JAGERS-INSTINCT VAN MARCEL ALBERT EEN GUNST G
Z J VERTROUWEN OP EEN SUCCESVOLE AFLOOP VAN DE KOMENDE MISSIES, EN DAAR Z VN ALBERTS UITZONDERL IK GOEDE OGEN BES IST GEEN DEBET AAN
HALLO, HALLO! ESCORTE VAN FW-190'S OP 9 EN 3 UUR!
DE VAKS VAN DE "NORMANDIE" NEMEN HET N TIATIEF. MET EEN RUIME BOG-T DUIKEN ZE OP DE BOMMENWERPERS AF. HET ESCORTE VAN FW 190'S REAGEERT DEEL K, HET VERBREKT DE FORMATIE OM DE V VAND HET HOOFD TE BIEDEN.

WOLKEN VAN STOF OPWERPEND, VERZAMELEN TIEN YAKS ZICH OP DE STARTBAAN. HET DOEL IS HET STRATOTONEEL BOMBARDEREN. ALLEEN BEGIN KAN NIET AAN DEZE MISSIE DEELNEMEN. ER ZIJN TECHNISCHE PROBLEMEN MET DE BEWAPENING VAN ZIJN TOESTEL.
ENKELE OGENBLIKKEN LATER KOMEN DE HEINKELS DIE BEERDIGD DOOR ALBERT WAREN AANGEKONDIGD IN ZICHT. HET IS EEN IMPOSANTE FORMATIE OP 3500 HOOGTE, BESTAANDE UIT ONGEVEER HONDERD BOMMENWERPERS. DE STAD ONDER HEN IS VRIJWEL AAN HET ZICHT ONTTROKKEN DOOR ENORME ROOKWOLKEN, WAAR HOGE VUURZUILEN DOORHEEN KLEVEN.

DE HELE LUFTWAFFE VAN DEZE SECTOR LIJKT IN DE LUCHT TE ZITTEN.

HALLO, HALLO! ESCORTE VAN FW-190'S OP 9 EN 3 UUR!

DE YAKS VAN DE "NORMANDIE" NEMEN HET INITIATIEF. MET EEN RUIME BOCHT DUIKEN ZE OP DE SOVJETUNIEN WERPERS AF.
HET ESCORTE VAN FW-190'S REAGEERT ONMIDDELLIJK.
HET VERBREEKT DE FORMATIE OM DE VIJAND HET HOOFD TE BIEDEN.

MAAR NIETS LIJKT HET FURIEUZE OFFENSIEF VAN DE YAKS VAN DE "NORMANDIE" TE KUNNEN TEGENHOUDEN. AL SNEL DE EERSTE AANVAL. SCHIET ALBERT DE MARSEILLAAN EEN HENKEL 111 IN BRAND. DE BEMANNING REDT ZICH MET HUN PARACHUTES.
TERWIJL FOUCAUD EEN FW-190 TREFT DIE VERVOLGENS EXPLODEERT, ZIET LEON HOE ZIJN TEGENSTANDER IN TOLVLUCHT NAAR BENEDEN SCHIST EN OP DE GROND TE PLETTER VLIEGT. ROSO EN MATHIS SCHAKELEN SAMEN EEN ANDERE FOCKE WULF 190 UIT. DE FRANSE VLIEGERS BEHALEN IN SLECHTS ENKELE MINUTEN VIJF OVERWINNINGEN.

MAAR DE DUITSERS HEBBEN EEN NUMERIEK OVERWICHT EN LATEN ZICH NIET UIT HET VELD SLAAN. VIER VLIEGERS, LAURENT, FAUROUX, DE SIBOUR EN DE FORGES KEREN NIET TERUG. JEAN DE SIBOUR EN PAUL DE FORGES WORDEN NOOIT TERUGGEVONDEN. LAURENT KOMT LATER HEELHUIDS TERUG NAAR DE BASIS EN FAUROUX, DIE GEWOND IS, KAN LANDEN OP EEN VLIEGVELD IN DE BUURT VAN VIAZMA, DAAR WORDT HIJ IN HET ZIEKENHUIS OPGENOMEN.

Paul de Forges

JEAN DE SIBOUR WAS DE "NORMANDIE" VIER WEKEN DAARVOOR KOMEN VERSTERKEN. HIJ IS IN 1922 IN LONDEN GEBOREN. VOORDAT HIJ BIJ DE R.A.F. KOMT, WERKT HIJ EN GETUIGT GROUWER "DE HAVILLAND".
DE SIBOUR IS EEN VAN DE VETERANEN VAN DE CAMPAGNE IN LIBIE. KARTE IN PAUL DE FORGES KOMT OP 37-JARIGE LEEFTIJD OM HET LEVEN. HIJ HEEFT DAN TWEE OVERWINNINGEN OP ZIJN NAAM STAAN. HIJ IS EEN DAPPER EN KUNDIG VLIEGER, ONDANKS DE HANDICAP DIE HIJ HEEFT OVERGEHOUDEN AAN EEN ERNSTIGE VERWONDING AAN ZIJN BEEN. JAREN LATER WORDT HIJ DANKZIJ DE VERWONDING GEIDENTIFICEERD ALS VLIEGER VAN DE GROEP "NORMANDIE-NIEMEN". MENSELIJKE RESTEN WORDEN GEVONDEN IN EEN MOERAS, SAMEN MET ZIJN VAK 9, IN DE BUURT VAN HET DORP BRYAKA IN DE REGIO SMOLENSK, 300 KILOMETER TEN WESTEN VAN MOSKOU.

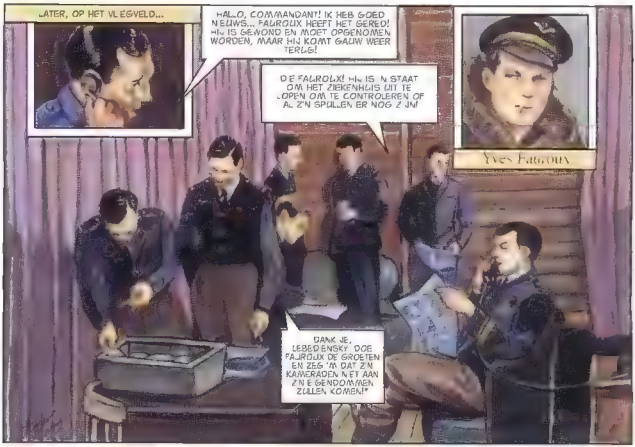

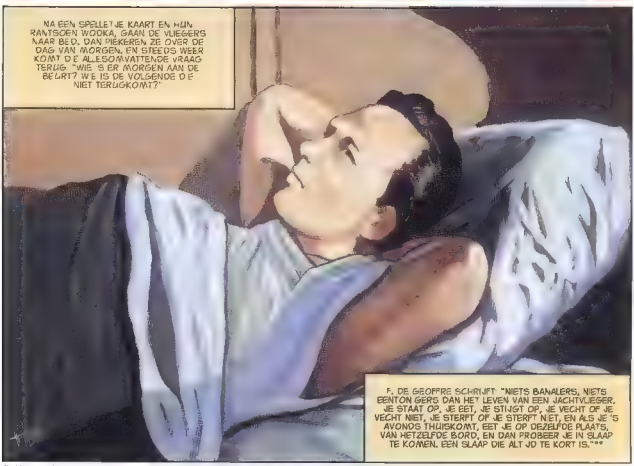

* HET IS TRADITIE ONDER VLIEGERS OM DE PERSOONLIJKE VOORWERPEN VAN OMGEKOMEN KAMERADEN TE VERDELEN.
** CITAAT UIT "NORMANDIE NIEMEN" VAN FRANÇOIS DE GEOFFRE.

MAAR DE PLICHT ROEPT EN DE VLIEGERS KRIJGEN NIET VEEL TIJD OM DIT SOORT SOMBERE GEDACHTEN TE KOESTEREN. OP 1 SEPTEMBER 1943 WORDT ER OM 07.00 UUR GESTART. EERST KRIJGEN DE VLIEGERS DE NOD GE INSTRUCTIES EN INFORMATIE OVER DE SECTOR WAAR DE RUSSISCHE TROEPEN VAN LUCHTSTEUN MOETEN WORDEN VOORZIEN.

DE "NORMANDIE" STUURT DE DAG NEGEN VLIEGERS DE LUCHT IN OM HET LUCHTRUIM BOVEN ELNIA TE VERDEDIGEN.

TIJDENS DE VOLGENDE DERTIG MINUTEN VINDEN ER DIVERSE SCHERMUTSELINGEN PLAATS MET FOCKE WULF 190'S.
PAS OP, RAYAK! ACHT VIJANDELIJKE JAGERS OP TIEN UUR! WE GAAN EROPAF!

Marcel Albert
Roland de la Poype
HET GAAT ER HEVIG AAN TOE. MARCEL ALBERT EN ROLAND DE LA POYPE WERKEN EFFICIËNT SAMEN EN SCHIETEN EEN FW-190 NEER. HET IS DE BEVESTIGING VAN EEN PERFECTE TEAMGEEST DIE VAN DIT TWEETAL EEN VAN DE MEEST GEDUCHTE JACHT-VLIEGDUO'S MAAKT WAAR-MEE DE DUITSERS AAN HET RUSSISCHE FRONT TE MAKEN HEBBEN.

MAAR HET SUCCES VAN DE GROEP WORDT OPNIEUW GETEMPERD DOOR EEN ZWAAR VERLIES. ALBERT DURAND, DIE WORDT BESCHOUWD ALS EEN VAN DE BESTE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE", KOMT NA HET LUCHTGEVECHT BOVEN IELNA NIET TERUG OP ZIJN BASIS. DURAND IS OP 16 SEPTEMBER 1918 GEBOREN IN GRASSE (ALPES MARITIMES). AL HEEL JONG BLIJKT ZIJN BELANGSTELLING VOOR DE LUCHTVAART. NA EEN OPLEIDING BIJ EEN VLIEGCLUB IN DE PROVENCE, DOET HIJ TOELATINGSEXAMEN VOOR DE VLIEGSCHOOL. IN STRES EN WORDT VERVOLGENS IN NIMES DE EERSTE VAN ZIJN LICHTING. DURAND BEHAALT ZIJN MILITAIRE BREVET IN 1938 EN WORDT GEPLAATST BIJ EEN SQUADRON IN TUNESIE EN DAARNA BIJ G.C. 1/7. HIJ HEEFT DAN DE RANG VAN KORPORAAL. BIJ HET UITBREKEN VAN DE OORLOG WORDT ZIJN SQUADRON OVERGEPLAATST NAAR HET NOORDEN, IN DE BUURT VAN SAINT-OMER. DAAR VOERT HIJ TALLOZE MISSIES UIT EN ONDERSCHEIDT ZICH DOOR HET BEHALEN VAN VER BEWEZEN OVERWINNINGEN. DOOR DE DUITSE OPMARS WORDT ZIJN GROEP IN JUNI 1940 OVERGEPLAATST NAAR SALON. NA EEN KORT VERLOF WERKT HIJ EN GETROUW BIJ ZIJN VADER DAARNA WORDT DURAND IN JUL. 1941 OP EIGEN VERZOEK TOEGEVOEGD AAN DE G.C. 1/3 IN DE BUURT VAN ORAN. VAN DAARUIT GAAT HIJ MET MARCEL LEFEVRE EN MARCEL ALBERT VIA GIBRALTAR NAAR ENGELAND OM ZICH AAN TE SLUITEN BIJ DE FAFL. HIJ DIENT EERST BIJ 340 SQUADRON "ILE-DE-FRANCE" EN MELDT ZICH VERVOLGENS IN RAYAK ALS VRIJWILLIGER VOOR DE GROEP "NORMANDIE" OM IN RUSLAND TE GAAN VECHTEN. ALS WE ZIJN OVERWINNINGEN TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK MEERSKENEN, HEEFT HIJ ER IN TOTAAL ELF OP ZIJN NAAM STAAN. DAAR KOMEN NOG VIJF WAARSCHIJNLIJKE OVERWINNINGEN BOVEN DEN HEEFT HIJ OP 5 APRIL MET ZIJN COPILOOT PREZ DIS EEN VAN DE EERSTE TWEE OVERWINNINGEN VAN DE GROEP "NORMANDIE" GEBOEKT.*

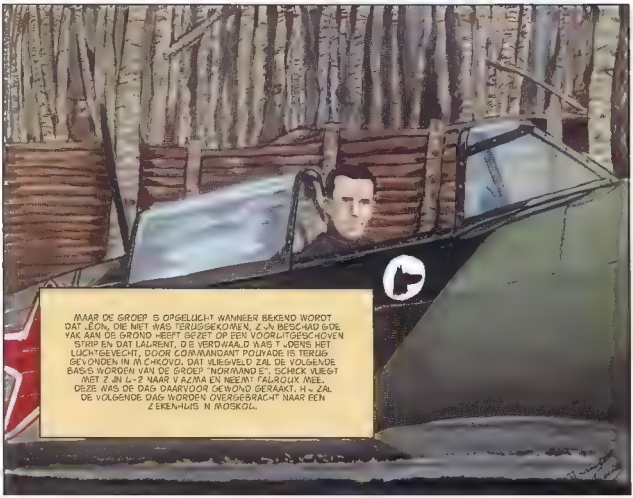

MAAR DE GROEP S OPGELUCHT WANNEER BEKEND WORDT DAT LEON, DIE NIET WAS TERUGGEKOMEN, ZIJN BESCHADIGDE VAK AAN DE GROND HEEFT GEZET OP EEN VOORUITGESCHOVEN STRIP EN DAT LAURENT, DIE VERDWAALD WAS TIJDENS HET LUCHTGEVECHT, DOOR COMMANDANT POUYADE IS TERUGGEVONDEN IN MICHKONO. DAT VLIEGVELD ZAL DE VOLGENDE BASIS WORDEN VAN DE GROEP "NORMANDIE". SCHICK VLIEGT MET ZIJN L-2 NAAR VAZMA EN NEEMT FALROUX MEE. DEZE WAS DE DAG DAARVOOR GEWOND GERAAKT. HIJ ZAL DE VOLGENDE DAG WORDEN OVERGEBRACHT NAAR EEN ZIEKENHUIS IN MOSKOU.

* ZIE "NORMANDIE-NIEMEN" DEEL 1

DE VOLGENDE OCHTEND VERTREKKEN TIEN TOESTELLEN VAN DE "NORMANDIE" NAAR HUN NIEUWE ONDERKOMEN BIJ MICHKOVO. HET IS EEN KLEIN VLIEGVELD, MET SLECHT FUNCTIONERENDE INSTALLATIES, OVERAL LIGGEN WRAKKEN VAN DUITSE JAGERS, OF OVER GE VLIEGERS, DIE GEEN TOESTEL HEBBEN, WORDEN PAS DE VOLGENDE DAG MET TRUCKS OVERGEBRACHT NAAR HUN NIEUWE BESTEMMING.

MET HUN MECANI- DE GROEP, BOBBY EN EN OVER HET TRAJECT VAN TWINTIG KILOMETER MEER DAN VIER UUR, DE CONDUTES ZIJN DAN OOK NIEUWE ONBEGAANBARE WEGEN, EN TALLOZE ACHTERGEBLEVEN JUKEN. ALEMAAL STILLE GETUIGEN VAN DE HEVIGE STRIJD DIE ER IN DEZE SECTOR HEEFT GEWOED.

ZATERDAG 4 SEPTEMBER 1943. IN DE OCHTEND ZIJN ER TWEE MISSIES GEWEEST ZONDER DAT DE PRAMPEN IN CONTACT ZIJN GEKOMEN MET DE LUFTWAFFE. OM 17,15 WORDT ALARM GESLAGEN. ER IS EEN FORMATIE VIJANDELIJKE TOESTELLEN WAARGENOMEN EN DE VLIEGERS STIJGEN ONMIDDELLIJK OP.

EEN PAAR MINUTEN LATER KOMEN ZE TEN ZUIDWESTEN VAN ELNIA IN CONTACT MET DE DUITSERS. HET GAAT OM EEN FORMATIE VAN VIJFTIEN JUNKERS JU-88, VERDEELD IN DRIE GROEPEN, DE WORDEN GEESCORTEERD DOOR FOCKE-WULF 190S.

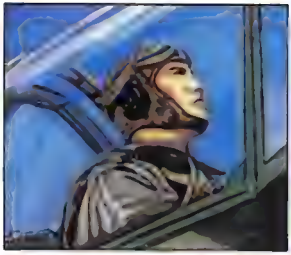

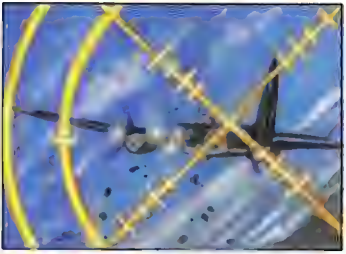

HET SALVO TREFT DOEL.

LARGEAU VALT TWEE KEER ACHTER ELKAAR EEN JU 88
REDDELOOS VERLOREN, NIET VER DAARVANDAAN, WORDT EEN ANDERE JUNKERS HET SLACHTOFFER VAN DE PRECIEZE SALVOS VAN DE BON EN MATHIS. ZIJ DELEN EEN BEVESTIGDE OVERWINNING.

WANNEER DE JAPOYPE EEN [illegible] ZIET SLAAN OP DE GROND.

HELAAS VOOR LÉON LAAT HET GELUK, DAT HEM DRIE DAGEN EERDER ZO GUNSTIG GEZIND WAS, HEM NU IN DE STEEK. HIJ WORDT NOG GEZIEN DOOR DE TROEPEN OP DE GROND, ACHTERVOLGD DOOR TWEE FW-190'S, DIE HEM ZES KILOMETER TEN OOSTEN VAN IELNIA NEERSCHIETEN.

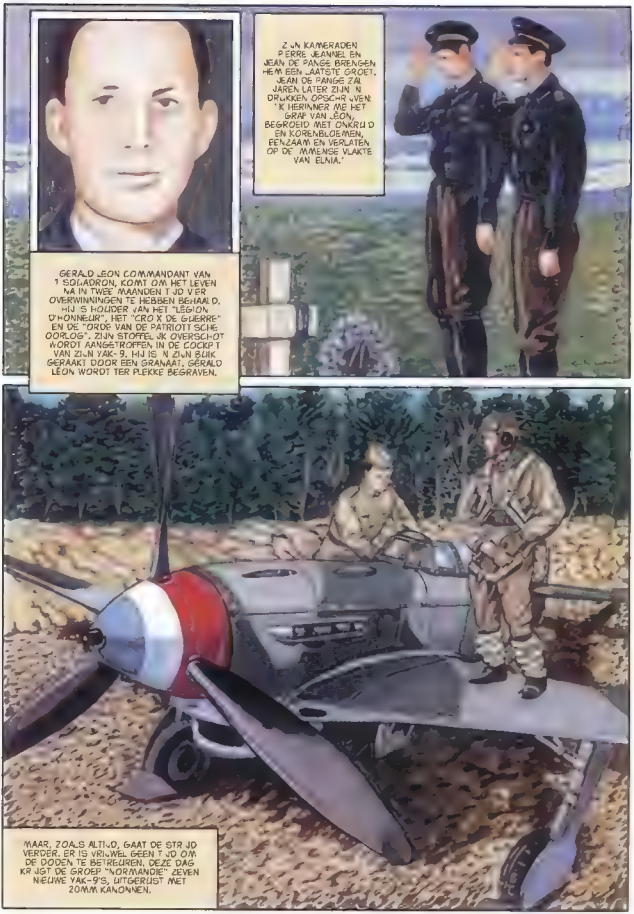
GERALD LEON COMMANDANT VAN 'T SQUADRON, KOMT OM HET LEVEN NA IN TWEE MAANDEN T JID VER OVERWINNINGEN TE HEBBEN BEHAALD. HIJ S HOUDER VAN HET "LEGION D'HONNEUR", HET "CRO X DE GUERRE" EN DE "CROD VAN DE PATRIOTT SCHE OORLOG". ZIJN STOFFEL JK OVERSCHOT WORDT AANGETROFFEN IN DE COCKP T VAN ZIJN YAK-9. HIJ IS N ZIJN BUIK GERAKT DOOR EEN GRANAAT. GERALD LEON WORDT TER PLEKKE BEGRAVEN.
Z VN KAMERADEN PERRE JEANNEL EN JEAN DE PANGE BRENGEN HEM EEN LAATSTE GROET. JEAN DE PANGE ZAL JAREN LATER ZIJN N DRUKKEN OPSCHR VEN: 'K HERINNER ME HET GRAF VAN LEON, BEGROEID MET ONKRU D EN KORENBLOEMEN, EENZAAM EN VERLATEN OP DE IMMENSE VLAKTE VAN ELNIA.'
MAAR, ZOALS ALTIJD, GAAT DE STR JD VERDER. ER IS VRIJWEL GEEN T JD OM DE DODEN TE BETREUREN. DEZE DAG KR IGT DE GROEP "NORMANDIE" ZEVEN NIEUWE YAK-9'S, UITGERUST MET 20MM KANONNEN.

ONTVANGT TWEE
ONDERSCHE O NGEN: HET
"BEVRIJD NGSKRUIS" EN
DE "ORDE VAN DE
PATRI OTISCHE OORLOG".
HIJ TREEDT IN DIENST BIJ
DE RAF EN ZAL BIJ EEN
ICHT ACHTER DE
IPPEL VAN Z N

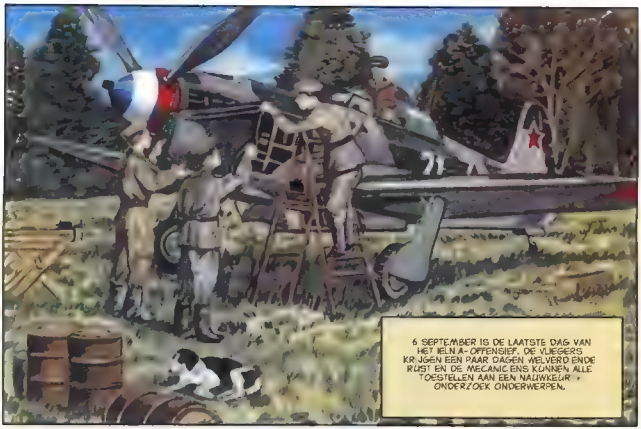
6 SEPTEMBER IS DE LAATSTE DAG VAN HET IELN A-OFFENSIEF. DE VLIEGERS KRIJGEN EEN PAAR DAGEN WELVERDIENDE RUST EN DE MECANICIENS KUNNEN ALLE TOESTELLEN AAN EEN NAUWKEURIGE ONDERZOEK ONDERWERPEN.

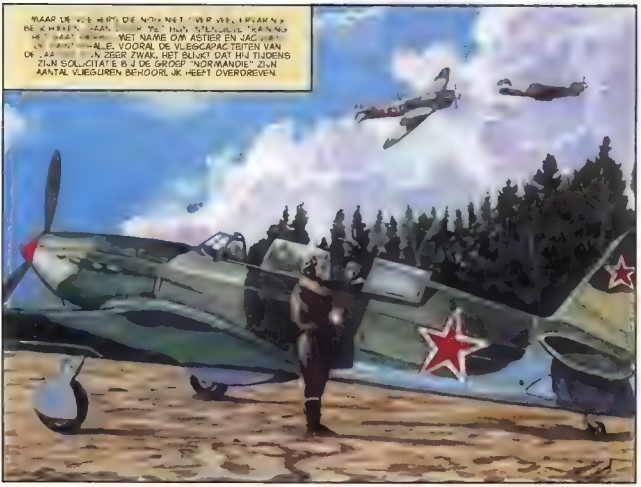
MAAR DE [illegible] MET NAME OM ASTIER EN JAC[illegible] [illegible]ALE. VOORAL DE VLIEGCAPACITEITEN VAN DE [illegible] ZEER ZWAK. HET BLIJKT DAT HIJ TIJDENS ZIJN SOLLICITATIE BIJ DE GROEP "NORMANDIE" ZIJN AANTAL VLIEGUREN BEHOORLIJK HEEFT OVERDREVEN.

IN DE VOLGENDE DAGEN, VAN 9 TOT 11 SEPTEMBER, GAAT LEFÈVRE MET ZIJN VERBINDINGSOFFICIER KOENIN IN EEN L-2 NAAR MOSKOU. DE LEDEN VAN DE "NORMANDIE" HEBBEN DE SYMPATHIEKE KOENIN VANAF
BIJ DE SOVJETAUTORITEITEN. COMMANDANT POUYADE GAAT OP ZIJN BEURT TWEE KEER NAAR MOSKOU VOOR ONDERHANDELINGEN. BIJ EEN DAARVAN STAAT DE LANGVERWACHTE AANVULLING VAN VLIEGERS OP HET
OVER VOLDOENDE ERVARING TE BESCHIKKEN EN MOESTEN NOG EEN ZWARE TRAINING ONDERGAAN, OTTOT GROTE ERGERNIS VAN COMMANDANT POUYADE.
DE EERSTE VAN DEZE TWEE VLIEGERS IS LUITENANT YVES
STILSTAND BEREIKT HIJ NA EEN WARE ODYSSEE ENGELAND, WAAR HIJ ZICH AANSLUIT BIJ DE FAFL.

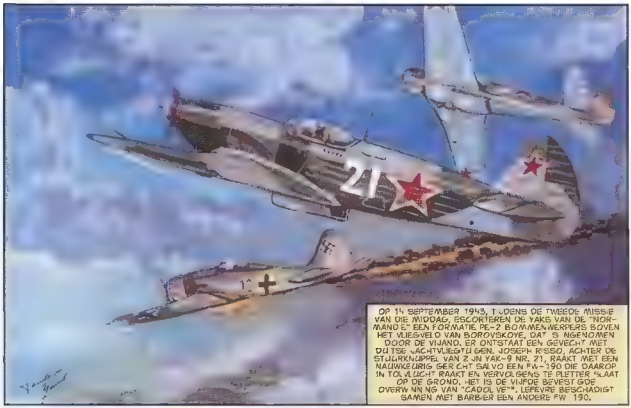

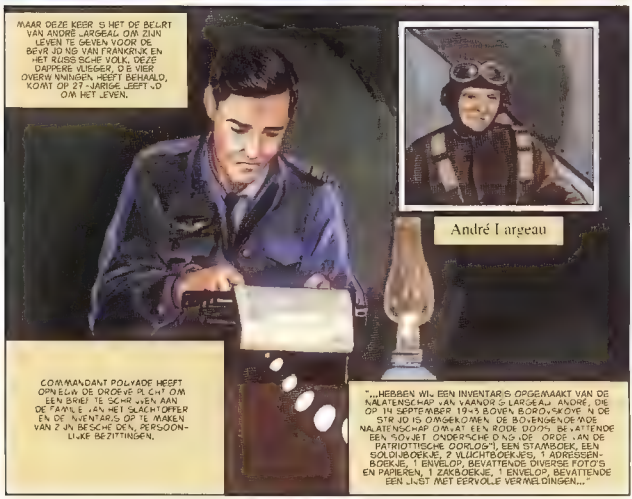

*CADOLVE EEN VAN DE BIJNAMEN VAN JOSEPH RISSO BIJ "NORMANDIE-NIEMEN" (STADJE BIJ MARSEILLE).

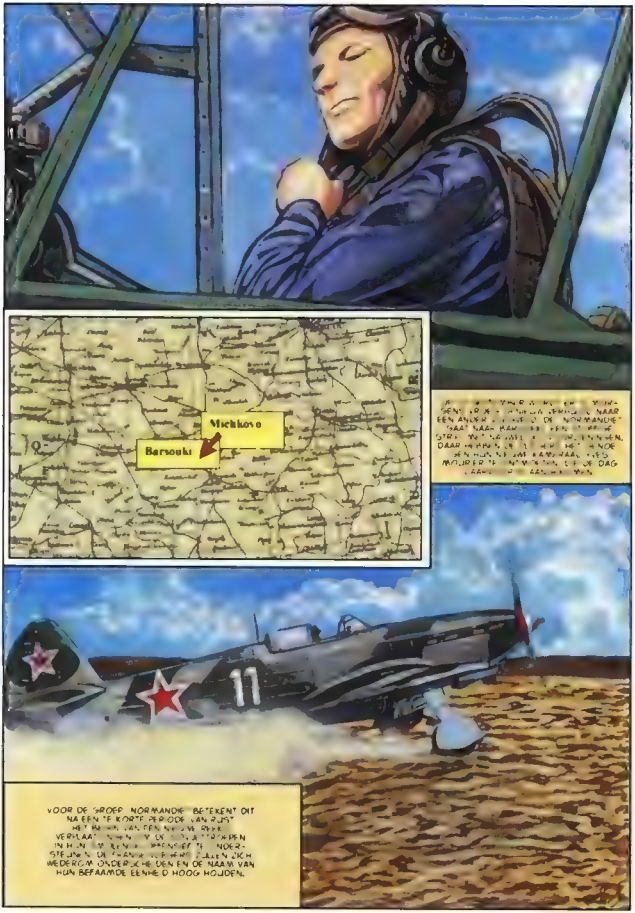

EINDE VAN DEEL 2

YAKOVLEV YAK-9D

VAN DE YAK-9 ZIJN MEER TOESTELLEN GEPRODUCEERD DAN VAN ALLE ANDERE TYPES VAN DE YAK FAMILIE. HIJ IS AFGELEID VAN DE YAK-7B UIT 1942. HET WAS DE BEDOEL NG DIT TOESTEL EEN GROTER BEREIK TE GEVEN, DAT BETEKENDE EEN AANPASSING VAN DE VLEUGELS OM MEER BRANDSTOF TE KUNNEN BEVATTEN. OOK WERD DE COCKPIT ETS NAAR ACHTEREN GEPLAATST. HET RESULTAAT WAS EEN UITSTEKENDE JAGER, DIE BOMMENWERPERS OVER GROTE AFSTANDEN KON ESCORTEREN. BOVENDIEN WAS DE YAK-9 EEN GEDUCHTE TEGENSTANDER VAN DE JAGERS VAN DE LUFTWAFFE.

MOTOR: KLIMOV M 105 PF MET 12 CILINDERS IN V-VORM VAN 1100 PK. WATERGEKOELD.

SPANWIJDTE: 10 M

LENGTE: 8,55 M

HOOGTE: 2,41 M

LEEG GEWICHT 3115 KG

MAX. SNELHEID: 600 KM/U OP EEN HOOGTE VAN 3500 METER

PLAFOND: 10,000 M

BEREIK: 1500 KM

BEWAPENING: ÉÉN 20MM KANON, ÉÉN 12,7MM MITRAILLEUR

Vereniging van Oud-strijders van het Jachtregiment
Normandie-Niemen

Georges Masurel
Secretaris-Generaal

Geachte Heer,

Graag wil ik u bijzonder bedanken voor het toezenden van de documenten, die een grote indruk op mij hebben gemaakt. Neemt u mij dit verlate antwoord alstublieft niet kwalijk, ik was een tijd weg uit Perpignan.

Onze gemeenschappelijke vriend Pierre Clostermann heeft, met de geestdrift die we van hem kennen, zowel over zijn eigen leven verteld als over dat van onze kameraden van de R.A.F. en het squadron "Alsace". Hij maakte in 1943 kennis met het squadron toen hij gedetacheerd was bij de R.A.F. "Alsace" was toen net opnieuw geformeerd door zijn nieuwe commandant René Mouchotte.

Alle manschappen van het oorspronkelijke squadron "Alsace" kwamen na de gevechten bij Tobroek en El Alamein, die voor ons in september 1942 ten einde waren gekomen, aan in de Sovjet Unie. Het commando was toen in handen van J. Pouliquen en Jean Tulasne.

Alleen de naam was veranderd. Wij heetten voortaan: "Normandie".

Het lijkt mij op dit punt nuttig om terug te komen op de luchtmacht van het vrije Frankrijk in Afrika en die van de R.A.F. in het Midden-Oosten. Deze verschilden erg van die in Groot-Brittannië! Na Dakar-Koufra, de veldtocht in Ethiopië en de heroverring van Syrië en Libanon, stond Libië op het programma.

Het commando. Voor de luchtstrijdkrachten van het Vrije Frankrijk (F.A.F.L.) in het Midden Oosten: Lionel de Marmier, commandant Corniglion-Molinier, de toekomstige senator en minister. De commandanten Tulasne en Pouliquen en kolonel Martial Valin. Na de succesvolle operaties in Syrië en Libanon zou generaal M. Valin, die bij beide een actieve rol speelde, in Londen commandant worden van het geheel van de F.A.F.L.

Tussen centraal Afrika en Libië is het een en al woestijn, wind, zand en nog eens woestijn wat de klok slaat. Met heel af en toe een sprankje geluk, zoals tijdens kerst 1941, toen vanuit de uitgestrektheid van de Cyrenaica vrachtwagens verschenen met voor elk van ons brieven en cadeaus van mensen die wij toen niet eens kenden, de "Fransen van Egypte".

Bij aankomst in Libië in 1941 lag ons kamp op veertig kilometer van Tobroek. Er was niets! We hadden zakken en schoppen gekregen. Elk van ons had een gat gegraven dat maar al te zeer aan een graf deed denken. Het zand hadden we in de zakken geschept om ons te beschermen tegen kogels en granaatscherven. Ieder had een eigen tent om dit alles mee te bekronen. Tot zover onze huisvesting.

Onze tenten stonden verspreid rond de grote centrale tent, die met zijn mobiele keuken diende als eetzaal. We hadden ook elk de beschikking over een kluwen touw, erg handig tijdens de zandstormen. Zo konden we een eind vastknopen aan een van de zakken rond onze tent, zodat we deze bij terugkomst konden terugvinden. Het was heel wat anders dan het comfort en de mogelijkheden voor afleiding van onze strijdmakkers in Engeland.

Tripoli bij El-Agueila. Toen waren de beste eenheden van het Britse Achtste Leger naar Griekenland gestuurd en zagen wij ons gedwongen ons terug te trekken voor de troepen van generaal Rommel.
"Alsace" was gelegerd bij El Dabaa, tussen Bir Hakeim en Tobroek, toen de "Panzer" onze linies doorbraken. Tobroek werd ingenomen, wij slaagden erin nog die nacht op te breken, terwijl de eenheden van de F.F.L. van generaal Koenig weerstand boden bij Bir Hakeim.

Voordat de Duitse troepen bij El-Alamein tot staan konden worden gebracht, moest er zeer zware strijd worden geleverd. Met de operaties achter de rug, werd "Elzas" eind september 1942 teruggetrokken van het front.

Slechts enkele gewonden - onder wie H. Lafon, een veteraan van de strijd om Engeland - zijn daadwerkelijk naar Groot Brittannië teruggegaan. Alle anderen waren betrokken bij de formatie van de nieuwe jachtgroep 'Normandie'.

28 november 1942!

Nog geen twee maanden nadat we het front in Libië achter ons hadden gelaten, waar we twee jaar lang hadden gevochten, zetten wij voet op Russische bodem. Kort daarvoor hadden we enkele Engelse piloten ter versterking mogen verwelkomen om onze verliezen aan te vullen.

Deze eerste gevechten in Rusland waren buitengewoon zwaar!

Ten eerste hadden we in Rusland te maken met de meest strenge winter ooit, wat ongetwijfeld ook de onvoorbereide Duitse troepen in moeilijkheden heeft gebracht. Toen de "Pantzer" naar Moskou wilden oprukken, bevroren de motoren van de tanks en hun bewapening gewoonweg.

Daarna namen wij deel aan de verschrikkelijke slag om Koersk en Orel, die samen met die van Stalingrad een van de keerpunten was in de Duits-Sovjetrussische oorlog.

We hebben er veel van onze veteranen uit Libië verloren, onder wie onze commandant Jean Tulasne en twee van onze squadron-commandanten, Albert Littolf en Albert Preziosi.

Dankzij versterkingen die eind 1943 aankwamen vanuit het door de Amerikanen bevrijde noorden van Afrika, kon "Normandie" vervolgens haar tweede en derde campagne voortzetten tot en met het einde van de oorlog!

"Normandie" werd "Normandie-Niemen" door een oekaze van maarschalk Stalin, nadat de doorbraak bij Niemen de doorslag gaf tot de eindoverwinning!

Maar hoeveel trouwe kameraden waren er niet meer om de bevrijding van Frankrijk en het einde van de oorlog mee te maken?

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Georges Masurel

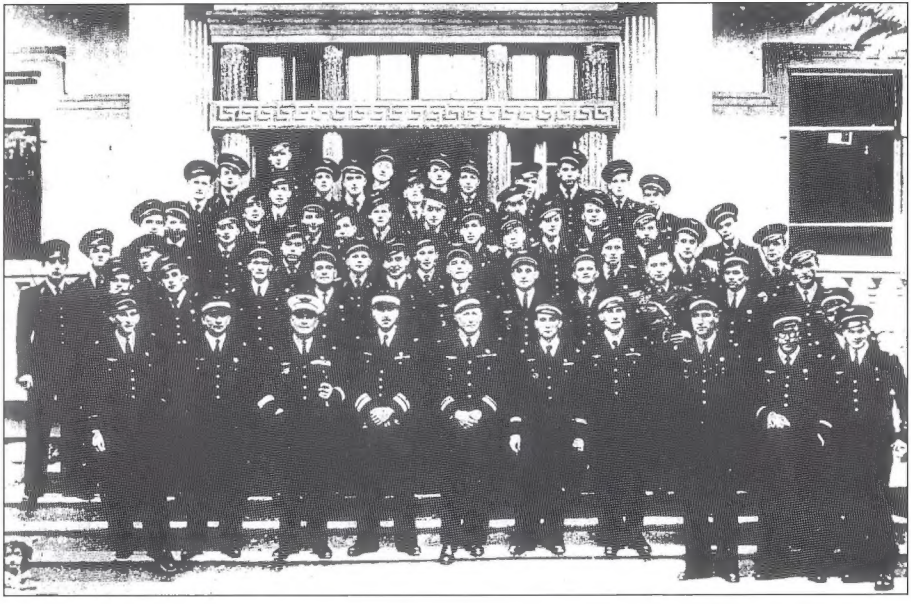

Foto van G.C.3 'Normandie' bij het vertrek naar het front in de Sovjet-Unie in november 1942.

(Manschappen die deelnamen aan de eerste campagne in 1942/1943)

Op de eerste rij van links naar rechts: Yves Bizien, dan twee officieren van de staf (die geen onderdeel waren van G.C.3) vergezeld van kolonel Corniglion Molinier, commandant van het F.A.F.L. in het Midden-Oosten, die zijn commandovlag teruggeeft aan het G.C.3 / commandant Joseph Pouliquen, eerste commandant van het G.C.3 / commandant Jean Tulasne / kapitein Albert Littolf / Raymond Derville / Alexandre Michel / Roland de la Poype

Vervolgens, van onder naar boven en van links naar rechts: Jean Gelibert / Denis Larrivet / André Saliba / Alexandre Stakovitsj / Marcel Albert / Roger Eidel / Albert Durand / Antoine Longchamp / Marcel Lefevre / Yves Mahé / Armand Carrel / Georges Lebiedinsky / Didier Beguin / Noel Castelain / André Poznanski (deels verborgen achter De la Poype) /André Peyronie / Joachim Abad / Jean Darenlot / Maurice Vidal / Daniel Abichou / Maurica Saliba / Raymond Trolliet / François Chambalu / Roger Touvrey / Roger Tourtelier / Louis Duprat / Georges Masurel / André Lefebvre / Daniel Goulin / Joseph Risso / Georges Mounier / Laurent Giovancarli / Hubert Deguillem Pemillat / Jean Calorbe / Roger Morisson / Pierre Gouverneur / Jean Audibert / Pierre Galley / Yves Jacquier / Jean Turcaud / Georges Marcelin / Chambalu / Zoekanovitsj / Robert Carme / Robert Henry / Guy Leloup / Gérard Weill / Armand Lombroso

Niet te zien op deze foto: kapitein Preziosi en Marcel Hannaux, op dienstreis.

Vliegers die er in de loop van de eerste campagne bij kwamen:
Vermeil / Laurent / Denis / Fauroux / De Forges / Balcou / Barbier / Bernavon / Bon / Léon / Fauroux / Joire / Jeannet / Largeau

De eerste campagne is enkel en alleen uitgevoerd met manschappen van de luchtstrijdkrachten van het Vrije Frankrijk. Hij vond plaats tijdens een van de strengste winters van de oorlog en was daardoor buitengewoon zwaar.

avec les meilleurs souvenirs

de G. MASUREL

Cadolive, le 15 juin 2004

Geachte heer Perales,

Hartelijk dank voor uw brief waarin u de verschijning aankondigt van uw album, gewijd aan het *Régiment Normandie-Niemen*.

Wat betreft de eerste periode en de tekeningen die u mij hebt toegezonden, deel ik u mede dat ik u zeer dankbaar ben dat u de herinneringen hebt doen herleven van zes van mijn collega's die, na aan het Libische front te hebben gevochten, zich als vrijwilliger hebben aangemeld om de strijd in de Sovjet-Unie voort te zetten.

Wij, de acht andere vrijwilligers die vanuit Groot-Brittannië zijn gekomen, hebben ons in begin september 1942 bij hen gevoegd.

Al mijn kameraden die aanwezig waren bij de ontvangst door generaal De Gaulle, zijn omgekomen tijdens de vreselijke strijd om de bevrijding van de stad Orel.

Ik wens u van harte geluk met uw initiatief, dat ongetwijfeld de veel aandacht zal trekken van de jonge generatie.

Risso

J. D. Risso

Antwoord van Joseph Risso bij bekendmaking van mij project.

AIRFILES

Reeks AIRFILES

1. Francis Bergèse
2. Eric Loutte
3. De "Big Show"/1
4. De "Big Show"/2
5. De "Big Show"/3
6. Helden van de Pacific
7. De Erfgenamen van Guynemer
8. Normandie-Niemen/1
9. Normandie-Niemen/2
10. De Helden van de Lucht/1

Nog te verschijnen :

12. Normandie-Niemen/3

Reeks BIGGLES Heritage

1. Biggles contra Dr Zanchu
2. Sabotage in Canberra
3. De vlucht van de Condor
4. De slaven van de Mongool

Reeks BERGESE Heritage

1. Vliegende taxi
2. Verboden gebied

ISBN 9789076737263